

Wijziging Gids Proportionaliteit (2022) in 13 tips

Per 1 januari 2022 treedt de 3^e wijziging van de Gids Proportionaliteit (GP) in werking.

Zoals u weet geeft de GP voorschriften die u moet volgen tenzij u uitlegt dat u het anders gaat doen. U kunt (dus) afwijken van de voorschriften maar dat betekent mogelijk wel dat u niet (meer) in lijn met het proportionaliteitsbeginsel aanbesteedt.

De in de GP opgenomen toelichting op de voorschriften wordt in de rechtspraak en door de Commissie van Aanbestedingsexperts gebruikt ter onderbouwing van uitspraken en adviezen en is daarom zeer relevant voor de praktijk.

De belangrijkste wijzigingen van de gewijzigde GP zijn te vinden in hoofdstuk 4. De wijzigingen zijn bedoeld om praktische handvatten te geven voor een proportionele toepassing van rechtsbeschermingsclausules en een goede klachtafhandeling te bevorderen.

Dit betekent dat de wijziging wel eens invloed kan hebben op aanbestedingsstukken zoals de leidraad en de klachtafhandeling. Aanbestedende diensten moeten deze stukken en regelingen hierop toetsen. Uiteraard kunnen wij u hierbij helpen.

Wat moet er nu veranderen?

1. In principe moeten alle aanbestedingsprocedures digitaal verlopen. Bij wijze van uitzondering kan er een papieren inschrijving verlangd worden. In principe mag u in dat geval **geen** meerdere exemplaren verlangen.
2. Bij digitale inschrijving mag er niet meer aan authenticatie gevraagd worden dan betrouwbaarheidsniveau 3¹.
3. Vormvereisten:
 - a. er mag niet gevraagd worden om elke pagina te ondertekenen of te paraferen.
 - b. Je moet terughoudend omgaan met het voorschrijven van een referentieopgavemodel omdat een inschrijver dan voor iedere aanbestede opdracht een nieuwe referentie bij dezelfde referent moet vragen.
4. Ook bij meervoudig onderhandse aanbesteding is een stand stil termijn verplicht (redelijke termijn: bijvoorbeeld van 7 of 10 dagen (afhankelijk van type procedure), maar langer mag natuurlijk ook).

¹ Over elektronisch aanbesteden kunt u meer lezen in de [Handreiking elektronisch aanbesteden en de elektronische handtekening | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#)

5. Een inschrijver moet bezwaren in een zo vroeg mogelijk stadium aan de orde stellen. Daarbij geldt dat een bezwaar uiten niet gelijk is aan het stellen van vragen!
6. De aanbestedende dienst geeft een redelijke termijn voor het stellen van vragen. Op vragen die tijdig binnenkomen geef de aanbestedende dienst een inhoudelijk antwoord. Dat betekent bijvoorbeeld dat u er niet kunt volstaan met het louter afwijzen van een voorgestelde interpretatie, maar dat u dit moet onderbouwen.
7. Het is disproportioneel het niet stellen van een vraag automatisch te laten leiden tot het verval van recht om het onderwerp alsnog aan de orde te stellen. Maar hierbij wordt wel aangetekend dat een inschrijver proactief moet zijn.
8. Als er na de sluitingstermijn voor het stellen van vragen nog vragen binnenkomen die wezenlijk zijn en zouden kunnen leiden tot een wezenlijke wijziging van de aanbesteding, dan moeten ook die vragen beantwoord worden. Als de aanbesteding wezenlijk gewijzigd wordt door de beantwoording dan moet de inschrijftermijn verlengd worden of een rectificatie gepubliceerd worden.
9. Er mogen alleen proportionele eisen gesteld worden aan het indienen van een klacht (vormvereisten). Er mag wel geëist worden dat een klacht schriftelijk is.
10. Er moet inhoudelijk ingegaan worden op relevante bezwaren en het antwoord moet duidelijk en op tijd zijn, zodat een aanbieder het nog mee kan nemen bij zijn inschrijving. Voor de aanbesteder is het wijs z.s.m. antwoord op de vragen te geven, zodat die vragen niet door andere partijen gesteld hoeven te worden.
11. In de aanbestedingsstukken mag niet al bij voorbaat opgenomen worden dat het indienen van een bezwaar de inschrijftermijn/de aanbesteding niet opschort. Wij kunnen u helpen met het opstellen van de juiste tekst.
12. Bezwaar maken door een aanbieder ná het voornemen tot gunnen is mogelijk als het gaat om informatie die pas na het voornemen bekend is geworden. Wij vragen ons af of dit praktisch is en om het bezwaar al niet meteen meegenomen wordt in een kort geding.
13. De mogelijkheid tot rechtsbescherming dan wel het aanhangig maken van een (bodem)procedure mag niet onredelijk beperkt worden. Een vervaltermijn opnemen mag, maar moet wel voldoende lang zijn voor een inschrijver om ook daadwerkelijk van die mogelijkheid gebruik te kunnen maken.

Met deze **13 tips** kunt u aan de slag. Lukt het niet of zijn er vragen. **Bel ons** gerust. Ook kunnen wij uw documenten voor u aanpassen.

Wij kunnen daarnaast uw **klachten** op een professionele en onafhankelijke wijze met inachtneming van de eisen uit de gewijzigde Gids Proportionaliteit behandelen.